

## 1. Mi ez?

Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) az emberi jogok védelmének és előmozdításának globális platformja. Különböző szervei világszerte felügyelik az emberi jogok helyzetét, és ösztönzik a tagállamokat, hogy tartsák be a nemzetközi emberi jogi normákat.

## 2. Miért fontos a magyar civil társadalom számára?

Az ENSZ egyezményei, intézményei és mechanizmusai átfogó, valamennyi alapvető emberi jogot felölelő keretrendszert biztosítanak. Különösen hasznos lehet:

- Ha fokoznád a témád láthatóságát és támogatottságát;
- Ha ügyed szorosan kapcsolódik valamely felügyeleti szerv tevékenységi köréhez;
- Ha más fórumokon is jól használható hivatkozásokra lenne szükséged;
- Ha más regionális mechanizmusok nem illeszthetők az ügyedre, vagy szeretnéd azokat kiegészíteni.

## 3. Mit tehetsz?

### • Egyetemes Időszakos Felülvizsgálat (UPR)

Az [Egyetemes Időszakos Felülvizsgálat](#) egy olyan mechanizmus, amely magában foglalja az összes ENSZ-tagállam emberi jogi teljesítményének felülvizsgálatát. Ebben a folyamatban te is részt vehetsz!

*Tipp: Keress a szakterületedet érintő ajánlásokat és támogasd a végrehajtásuk nyomán követését, vagy vegyél részt az ügyedet érintő észrevételek és ajánlások kidolgozásában!*

*Tipp: [Félidei értékelések](#) – Támogasd akár ciklusok között az ajánlások végrehajtását!*

### • Egyezmény-specifikus felügyelő testületek

Az [egyezmények által létrehozott felügyeleti testületek](#) független szakértőkből álló bizottságok, amelyek az alapvető nemzetközi emberi jogi szerződések végrehajtását felügyelik.

*Tipp: Keress rá a szakterületeden működő felügyeleti testület(ek)re, vegyél részt az országot érintő felülvizsgálati folyamatokban, és készíts beadványt az ügyedet érintő jelentésekhez és ajánlásokhoz!*

### • Különleges jelentéstevők

[Független szakértők](#), akik egy adott téma szempontjából vizsgálják az emberi jogok helyzetét.

*Tipp: Készíts az ügyedről rövid, bizonyítékokkal jól alátámasztott ismertetőt! Vedd fel a kapcsolatot a témádhoz leginkább illeszkedő jelentéstevővel vagy munkacsoporttal. Vegyél részt a mandátumához tartozó folyamatokban (pl. országlátogatás, felhívások)!*

**Fontos: az ENSZ hat hivatalos nyelve (az angol mellett az arab, francia, kínai, orosz és spanyol) egyikén zajlik minden kommunikáció, a beadványoknak is ezen nyelvek valamelyikén kell beérkezniük.**

## 4. Előnyök

- **Átfogó:** Valamennyi alapvető emberi jogra kiterjed, [könnyen azonosítható szereplők](#).
- **Hozzáférhető:** Számos belépési pont, alacsony belépési küszöb.
- **Hivatkozható:** A létrejövő dokumentumok hasznos hivatkozási alapként szolgálnak.

## 5. Hátrányok

- **Korlátozott hatás:** A legtöbb esetben inkább ajánlásokat, nem kötelező döntéseket jelentenek az elfogadott dokumentumok.
- **Globális szemlélet:** Sok esetben nem országspecifikus, hanem tematikus jelentések és ajánlások készülnek, kizárólag Magyarországra jellemző probléma felvetésére nem feltétlenül alkalmas.
- **Erőforrás-igényes:** A kisebb szervezeteket megterhelheti.

## 6. Időzítés / határidők / lehetőségek

- A jelentéstevőkkel való kapcsolatfelvétel, panasz benyújtása bármikor lehetséges, ezeknek nincsen kötött formája.  
*Tipp: Írj rövid, bemutatkozó e-mailt arról, hogy ki vagy (és milyen szervezetet képviselsz), mi az ügy, és miért lenne fontos vele foglalkozni!*
- Az egyezmény-specifikus felügyelő testületek jelentési ciklusainak időrendjét a linkek közti adatbázisban találod.  
*Tipp: Az adatbázisban megtalálod a korábbi ciklusokban más magyar, vagy Magyarországgal foglalkozó civil szervezet beadványait is, innen akár ötleteket meríthetsz a jövőbeni közös érdekérvényesítéshez is.*
- Tematikus felhívások az év egészében, folyamatosan jelennek meg (lásd a linket lent).  
*Tipp: A felügyelő testületekhez és a jelentéstevőkhöz sokszor meghatározott formában, szigorú tartalmi keretekben lehet beadvánnyal élni. Ezekről az adott testület, adott felhívás oldalán találsz mindig pontos információt. Ha ezeket nem veszed figyelembe, könnyen figyelmen kívül hagyhatják észrevételeidet.*

## 7. Hasznos linkek

- [ENSZ instrumentumok és mechanizmusok](#)
- [Egyezmény-specifikus felügyelő testületek gyűjtőoldala](#)
- [Egyezmény-specifikus felügyelő testületek dokumentumainak, jelentési ciklusainak adatbázisa](#)
- [Különleges jelentéstevők gyűjtőoldala és listája](#)
- [Tematikus beadványozási lehetőségek](#)
- [UPR ajánlások adatbázisa](#)
- [A Magyar Helsinki Bizottság által a korábbi UPR ciklusokhoz írt jelentések, példaként](#)